

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Marian Kocon (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. N.
przeciwko A. Sp. z o.o. spółce komandytowo-akcyjnej
o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 29 listopada 2012 r.,
zażalenia strony pozwanej na postanowienie o kosztach procesu
zawarte w punkcie 3 wyroku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 2 czerwca 2011 r.,

**uchyla zaskarżone postanowienie i przekazuje sprawę w tym
zakresie do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia
o kosztach postępowania zażaleniowego.**

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 1 lutego 2011 r. Sąd Rejonowy w G. oddalił powództwo M. N. przeciwko „L.” - K. L., A. L., G. L. Spółce Jawnej w S. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności. Sąd pierwszej instancji uznał, że brak było podstaw do pozbawienia wykonalności nakazu zapłaty z dnia 15 września 2009 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w O., ponieważ powód nie wykazał, że spełnił swoje świadczenie w całości. Sąd Rejonowy stwierdził, że powód wykonał zobowiązanie w części. Spłacił wprawdzie nominalną sumę wierzytelności, ale wierzyciel zaliczył dokonane wpłaty w pierwszej kolejności na poczet należności ubocznych. Do uiszczenia pozostała kwota 2.012,21 zł należności głównej oraz 22,22 zł odsetek oraz koszty postępowania egzekucyjnego.

Powód zaskarżył w całości ten wyrok, domagając się jego zmiany poprzez uwzględnienie żądania pozwu oraz przyznanie kosztów postępowania w sprawie. Sąd Okręgowy zmienił wyrok Sądu pierwszej instancji w ten sposób, iż pozbawił tytuł wykonawczy wykonalności w zakresie należności głównej w kwocie 2.222,25 zł oraz odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia 21 sierpnia 2007 r. do dnia 27 lipca 2010 r. i kosztów postępowania w kwocie 642 zł, oddalił dalej idące powództwo, zniósł wzajemnie między stronami koszty procesu oraz oddalił w pozostałej części apelację i zniósł wzajemnie między stronami koszty postępowania odwoławczego. Sąd II instancji dokonał odmiennej oceny prawnej ustalonych okoliczności faktycznych. Wskazał, że pozwana Spółka została zaspokojona w wysokości 2.222,25 zł z należności głównej i w całości w zakresie kosztów postępowania, a także opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Do uiszczenia pozostała kwota 1.104,19 zł należności głównej i wierzytelność z tytułu odsetek ustawowych od tej kwoty od dnia 28 lipca 2010 r. do dnia zapłaty. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu za obie instancje Sąd uzasadnił powołując art. 100 k.p.c.

W zażaleniu na postanowienie o kosztach postępowania odwoławczego pozwana zarzuciła naruszenie art. 100 k.p.c. w zw. z art. 840 § 1 pkt 2 oraz art. 321 k.p.c. poprzez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, naruszenie art. 98 k.p.c. oraz art. 328 k.p.c. w zw. z art. 391 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie.

We wnioskach domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania oraz

zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przed wszystkim uzasadniony okazał się zarzut naruszenia art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. Zawarte w uzasadnieniu wyroku Sądu odwoławczego motywy rozstrzygnięcia o kosztach procesu za instancję odwoławczą zostały ograniczone jedynie do przytoczenia zastosowanego przepisu prawa (art. 100 k.p.c.). W tej sytuacji orzeczenie w przedmiocie kosztów nie poddaje się kontroli instancyjnej. Nie jest możliwe, bez znajomości motywów, którymi kierował się Sąd orzekający, odparcie zarzutu skarżącej, że zastosowana zasada wzajemnego zniesienia kosztów postępowania odwoławczego nie znajdowała uzasadnienia w okolicznościach sprawy. W świetle orzecznictwa wzajemne zniesienie kosztów procesu możliwe jest wówczas, kiedy w wyniku porównania stosunku w jakim każda ze stron uległa i określenia w oparciu o ten stosunek wielkości poniesionych przez strony kosztów, co do których przysługiwałby im zwrot od przeciwnika stwierdzić można, że obie sumy są zbliżone. Z kolei porównanie stosunku, w jakim strony przegrały spór wymaga porównania zgłoszonych żądań z ostatecznym wynikiem postępowania (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 1965 r., I CZ 80/65, OSNCP 1966 z. 3, poz. 47; orzeczenie tego Sądu z dnia 11 stycznia 1961 r., 4 CZ 143/60, OSNCK 1953/4/99, czy też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2002 r., I PKN 932/00, OSNP 2004/4/63). Żadna z tych czynności nie znalazła odzwierciedlenia w motywach zaskarżonego postanowienia, tymczasem - na co słusznie zwraca uwagę skarżąca - zestawienie zgłoszonego przez powoda żądania i ostatecznego rozstrzygnięcia budzi poważne wątpliwości co do tego, czy i w jakim zakresie zgłoszone powództwo zostało uwzględnione.

Z przedstawionych powodów konieczne było uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w O. na podstawie art. 394¹ § 1 pkt 2 i § 3 k.p.c. (w brzmieniu obowiązującym do dnia 2 maja 2012 r. – art. 9 ust. 6 ustawy z dnia 16 września

2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw Dz.U. Nr 233, poz. 1381) w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.

Orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego uzasadnia art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 i art. 108 § 2 k.p.c.